

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Patrologia – ćwiczenia
Prowadzący	
Wydział	Wydział Teologiczny
Kierunek	Teologia ogólna
Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Moduł specjalnościowy	
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nauki teologiczne
Obowiązuje od roku akademickiego	2025/2026
Rok studiów	1
Semestr	2
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (<i>obowiązkowy, do wyboru</i>)	zajęcia do wyboru
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (<i>symbole</i>)	TMA_W04; TMA_W26; TMA_W28; TMA_U02; TMA_U11; TMA_K06
Rodzaj zajęć (<i>wybór z listy*</i>)	ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Podstawowa znajomość Biblii, chrześcijańskich pojęć i prawd wiary oraz historii Kościoła starożytnego
Opis i cele przedmiotu Antropologia komunikacji i mediów	Celem ćwiczeń jest poszerzenie i ugruntowanie patrologicznej wiedzy zdobytej na wykładach poprzez analizę wybranych tekstów źródłowych i pism Ojców Kościoła, dyskusje w grupie oraz prezentacje własnych opracowań

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1. Zagadnienia wstępne. Przedmiot i zadania patrologii. Terminologia patrystyczna.	2
2. Ojcowie Apostolscy (Didache, Klemens Rzymski, Ignacy Antiocheński, Polikarp ze Smyrny). Pokuta – nawrócenie po chrzcie. Pasterz Hermasa.	2
3. Prześladowania chrześcijan i literatura o męczeństwie.	2
4. Apologeci wczesnochrześcijańscy. Justyn Filozof i Męczennik.	2
5. Gnoza (ortodoksyjna i heterodoksyjna) i reakcja Ireneusza z Lyonu.	2
6. Środowisko afrykańskie: Tertulian i Cyprian z Kartaginy.	2

7. Szkoła Aleksandryjska. Klemens Aleksandryjski. Orygenes.	2
8. Początki monastycyzmu: św. Antoni, Pachomiusz, apoftegmaty. Euzebiusz z Cezarei – ojciec historii Kościoła.	2
9. Atanazy Wielki i problem arianizmu. Geneza i przebieg Soboru Nicejskiego (325).	2
10. Ojcowie Kapadoccy: Bazyli Wielki, Grzegorz z Nazjanzu, Grzegorz z Nyssy. Sobór Konstantynopolitański I (381).	2
11. Spór św. Cyryla Aleksandryjskiego z Nestoriuszem. Sobór Efeski (431)	2
12. Papież epoki najazdów barbarzyńców – Leon Wielki. Sobór w Chalcedonie (451).	2
13. Relacje Kościół – cesarstwo: Ambroży, Jan Chryzostom.	2
14. Pismo święte i teologia IV/V w: Hieronim. Augustyn.	2
15. Konsolidacja dorobku Ojców a nowe wyzwania: Grzegorz Wielki, Maksym Wyznawca, Izydor z Sewilli, Jan Damasceński.	2
Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (co ogólnie <i>absolwent po tych studiach</i> będzie wiedział i umiał)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) (co konkretnie <i>student po tym przedmiocie</i> będzie wiedział i umiał)	Sposoby <u>weryfikacji</u> efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy...)
TMA_W04	przedstawia i omawia zasady interpretacji tekstów teologicznych	Student potrafi: - znaleźć wydanie tekstu patrystycznego i istniejące tłumaczenie na język nowożytny - poddać teologicznej analizie treść wybranych passusów dzieł patrystycznych - wskazać rodzaj egzegezy tekstów biblijnych stosowanej przez ojców Kościoła - porównywać stanowiska ojców Kościoła na wybrany temat oraz wskazywać ich ideowe podobieństwa i różnice	Sprawozdanie, udział w dyskusji, prezentacja na zajęciach, końcowa praca pisemna
TMA_W26	charakteryzuje procesy zmian zachodzące w kręgu kultur będących pod wpływem chrześcijaństwa w kształtowaniu się kultury Europy	Student charakteryzuje procesy kulturowych zmian zachodzące w cesarstwie rzymskim pod wpływem chrześcijaństwa. Student zna różnice perspektyw kulturowych chrześcijaństwa w obszarze języka greckiego, łacińskiego i innych języków starożytnego Kościoła. Student dostrzega dokonania Ojców Kościoła w kształtowaniu się kultury europejskiej	Sprawozdanie, udział w dyskusji, prezentacja na zajęciach, końcowa praca pisemna
TMA_W28	omawia kulturotwórczą rolę Kościoła i teologii w aspekcie historycznym i społecznym	Student opisuje kulturotwórczą rolę teologii i praktyki Kościoła starożytnego w aspekcie historycznym i	Sprawozdanie, udział w dyskusji,

		społecznym. Ukazuje wpływ chrześcijan na przemiany społeczne, polityczne, prawne i ekonomiczne w cesarstwie rzymskim	prezentacja na zajęciach, końcowa praca pisemna
TMA_U02	posługuje się w badaniach metodologią właściwą dla nauk teologicznych	Student potrafi określić rodzaj metod stosowanych w badaniach tekstów Ojców Kościoła, ich poglądów teologicznych oraz egzegezy tekstów biblijnych	Sprawozdanie, udział w dyskusji, prezentacja na zajęciach, końcowa praca pisemna
TMA_U11	posługuje się dostępnymi metodami i narzędziami interpretacji tekstów teologicznych	Student wykazuje się umiejętnością analizy tekstów biblijnych i patrystycznych; potrafi korzystać z metody historycznej w kontekstualizacji poglądów oraz metodą porównawczą w zestawianiu osiągnięć teologicznych poszczególnych autorów starożytnego Kościoła	Sprawozdanie, udział w dyskusji, prezentacja na zajęciach, końcowa praca pisemna
TMA_K06	wskazuje możliwości włączenia się w działania na rzecz zachowania dziedzictwa chrześcijańskiego i kulturowego regionu, kraju i Europy	Student potrafi wskazać i docenić aktualne wartości starożytnej civitas christiana w dziedzinie myśli, sztuki, prawa, relacji społecznych oraz wskazać możliwości ochrony dziedzictwa chrześcijańskiego i kulturowego Polski i Europy.	Sprawozdanie, udział w dyskusji, prezentacja na zajęciach, końcowa praca pisemna

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

	Metoda analizy tekstów: opracowanie pisemne i dyskusja
	Metoda porównawcza
	Metody z wykorzystaniem technik multimedialnych

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	30	2
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	30	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Końcowa ocena z ćwiczeń:

1. Aktywny udział w ćwiczeniach, analizie tekstów (obecność, udział w dyskusjach) – 20%
2. Przygotowanie dwóch prezentacji i ich publiczne przedstawienie jako wprowadzenie do omawianego zagadnienia – 40%
3. Końcowa praca pisemna na zatwierdzony temat (12000 znaków) – 40%.

Literatura obowiązkowa

	Drączkowski F., Patrologia, Pelplin-Lublin 1998.
	Benedykt XVI, Katechezy o Ojcach Kościoła, Kraków 2008.
	Padovese L., Wprowadzenie do teologii patrystycznej, Kraków 1994.

Literatura uzupełniająca

	Żurek A., Ojcowie Kościoła - twórcy i świadkowie Tradycji, Tarnów 2013.
	Pietras H., Początki teologii Kościoła, Kraków 2000.
	Starowieyski M. (red.), Nowy słownik wczesnochrześcijańskiego piśmiennictwa, Poznań: Święty Wojciech 2018.

* lista rodzajów zajęć

☒ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)

☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe

- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☐ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)